

Nr B 171

Av herr **Nihlfors m. fl.**, *angående pensionsreglering för statsanställda m. m.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 157 till årets A-riksdag angående pensionsreglering för statsanställda m. m. innehåller förslag om väsentliga sedan årtionden från personalhåll krävda reformer i de statsanställdas tjänste- och familjepensionsvillkor. Till grund härför ligger en med de statsanställdas organisationer träffad överenskommelse. Det nya pensionssystemet är avsett att träda i tillämpning fr. o. m. den 1 juli 1959 med tillbakagripande effekt på dem som trätt i pension tidigast den 1 april 1958.

Några förslag har däremot inte framlagts till förbättringar i de redan pensionerades villkor, fränsett förslaget att pensionerna enligt äldre bestämmelser genom att kommande folkpensionshöjningar skall kunna föras upp till den nivå, som på ortsgrupp 3 tillkommer den, som avgår med pension vid övergången till det nya reglementet, något som får betydelse först i den mån som vederbörande är berättigad till folkpension. Om som exempel tages de grupper, som pensioneras vid 50 års ålder, så betyder förslaget att den som pensionerats närmast före den 1 april 1958 får vänta 17 år på den avsedda förbättringen men under tiden likväl erlägga efter hand stigande folkpensionsavgifter utan kompensation för dessa. Det är begripligt att de redan pensionerade med dylika och närallgande exempel för ögonen måste känna en djup oro med anledning av den föreliggande propositionen som med nu nämnda undantag utesluter dem från delaktighet i den reformering av pensionssystemet som de under sin oftast lågt avlönade anställning i statens tjänst sett fram emot. Det är ej heller svårt att förstå att bland de redan pensionerade finnes en utbredd uppfattning att rättvisa endast uppnås med ett tillämpande i full utsträckning även på dem av det i propositionen föreslagna nya pensionsreglementet.

I och med 1947 års reglering av statspensionerna blev det nya pensionsreglementet tillämpat jämväl på redan pensionerade, vilka tidigare hade tillerkänts pension enligt bestämmelser som i samband med reformen be-tecknades som *äldre*, *nyare* resp. *nyast*. Denna reform antogs på tillstyrkan-de av ett enigt utskott och utan debatt av riksdagens kamrar. Vad som nu förestår är ovedersägligen en pensionsreglering, och därför aktualiseras ett nytt övervägande av huruvida icke de redan pensionerade på olika nivåer

kan vara lika berättigade till de nya pensionerna som de framtida pensionärerna.

Emellertid föreligger såvitt oss är bekant icke ännu tillräckligt material för en säker bedömning om och i så fall på vilket sätt en sådan tillämpning skulle kunna ske och kostnaderna härför. Otvivelaktigt är det därför nödvändigt att en grundlig och skyndsam utredning härom igångsättes. Denna utredning bör självfallet även omfatta det viktiga spörsmålet om de äldre familjepensionernas nivå. I detta sammanhang bör erinras om den upprepade kritik som riktats mot statsmakterna från de pensionerades organisationer i anledning av att de inte fått tillfälle att förhandla om dessa spörsmål. I en utredning av ovan angivet slag borde därför tillfälle beredas dessa grupper att bli representerade.

Den föreslagna anknytningen av de nya pensionerna till utgående lön svarar emot vad som eljest tillämpas där ordnade pensionsförhållanden mer och mer förekommer. Man grundar pensionen på den lön den anställde verkligen uppburit och icke på förhållanden på en ort — ortsgrupp 2 — där han varken arbetat eller avlönats.

Av de redan pensionerade har stora grupper, på grund av pensionens utmätande efter en lägre ortsgrupp, ortsgrupp 2, än den de avlönats i, fått vidkännas en standardsänkning ner emot hälften av tidigare lön i och med pensioneringen. Detta har bland annat medfört att de ånyo nödgats uppträda som arbetsökande, ett förhållande som vid en åtstramning på arbetsmarknaden med viss arbetslöshet kan skapa irritation. Förslaget att de redan pensionerade så småningom och i vissa fall först om 10 år skall nå upp i nivå med nya pensionen på 3-ort, den nya pensioneringens lägsta, synes oss icke vara till fyllest utan böra ändras så att uppnående av denna nivå icke blir beroende av de framtida folkpensionsökningarna utan att det sker genom att riksdagen nu beslutar om 3-ortsplacering för de äldres pensioner fr. o. m. den 1 juli 1959, därvid dock givetvis bör beaktas, att dessa pensioner under den för det nya systemet avsedda övergångstiden bestämmas på enahanda sätt som de *nya* pensionerna.

Under återopande av det sålunda anförda hemställer undertecknade att riksdagen måtte besluta,

att de tidigare pensionerades pensioner från och med den 1 juli 1959 omregleras till den nivå, som på ortsgrupp 3 tillkommer dem som avgår med pension vid övergången till det nya pensionsreglementet, varvid samma övergångsbestämmelser skall gälla,

att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsam utredning huruvida och på vad sätt en fullständig tillämpning av det nya pensionsreglementet skulle kunna ske på de äldre tjänstepensionerna och familjepensionerna och vilka kostnader en omreglering av sådant slag skulle medföra,

att redan pensionerade, som icke uppnått folkpensions-
åldern, skall erhålla kompensation för höjda folkpensions-
avgifter i likhet med vad som föreslagits i proposition nr
157/1958, samt

att bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de bestäm-
melser som erfordras för ett genomförande av vad i det före-
gående yrkats.

Stockholm den 3 juli 1958

Folke Nihlfors

Margit Vinge

Eric Nelander

Olaus Nyberg

John Anderson

i Sundsvall

Nr B 172

Av herrar **Hallén** och **Braconier**, *angående ordnande av den
andliga vården vid sjukhusen, m. m.*

Under hänvisning till motion nr 428 vid 1958 års A-riksdag få vi hem-
ställa,

att riksdagen måtte besluta inrättandet av heltidsanställd
präst förslagsvis vid följande sjukhus: Södersjukhuset, ka-
rolinska sjukhuset, S:t Eriks och S:t Görans sjukhus i
Stockholm, Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg, Lunds lasa-
rett samt Allmänna sjukhuset i Malmö.

Stockholm den 2 juli 1958

Harald Hallén

Jean Braconier
